

Пиротске шаре су најлепше, а најтеже за ткање

У селу Дојкинци одржана шеста ткачка колонија у којој су ткаље из целе Србије училе од жена из Пирота како се израђују чувени ћилими

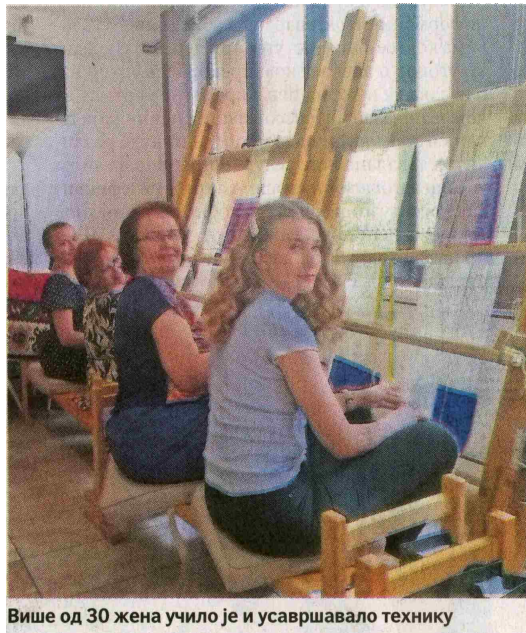
Ткање није ни мало лако. Потребни су добар вид, спретни прсти, способност да се прецизно рачуна, стрпљење и уметнички дар, слажу се у опису вештине које чувају од заборава жене из целе Србије, учеснице шесте по реду ткачке колоније у старопланинском селу Дојкинци.

Од ткаља из Пирота откривале су протекле седмице, од 12 до 15 јула, „тајну“ надалеко познатог пиротског ћилима који је најтежи за израду. Ћилимарство овог краја није се променило од давнина па чудесне, разнобојне шаре настају уз вишесатно седење испред вертикалних разбоја и прецизног провлачења појединачне вунене пређе.

У 21. веку, међутим, све је мање оних које знају или се одлучују да савладају технику. Зато су организатори колоније: Удружење произвођача рукотворина **Етно мрежа**, уз подршку **НАЛЕД-а**, Града Пирота, Министарства пољопривреде и амбасаде САД истакли да окупљање уједно има економску димензију.

Како је рекла **Виолета Јовановић**, председница **Етно мреже** и извршна директорка **НАЛЕД-а**, у Србији жене популационо предњаче, али када се говори о њиховом положају на тржишту рада, нарочито у неразвијеним крајевима оне су – у мањини.

– Настојимо да оснажимо фигуру жене као равноправног члана заједнице. Оне и те како могу да допринесе економском и туристичком развоју, нарочито овде на југу. У оквиру оваквих колонија које представљају јединствени екосистем за фирмацију старих заната, залажемо се и за поново увођење јавних радова у културу, чиме би се обезбедио посао не само за ткаље већ стотине жена у нашој земљи на изради рукотворина као **пословних и дипломатских поклона** – истакла је **Виолета Јовановић** у дану затварања колоније коме су присуствовали амбасадорка Португала Марија Вирхинија Пина и амбасадорка Белгије Кун Адам и Канаде Џајлс Норман.

Више од 30 жена учило је и усавршавало технику

Градоначелник Пирота Владан Васић рекао је да је локална самоуправа упорна у чувању традиције. Највише ћилима јер имају посебну вредност и да се труде да подрже што више пројеката чији је циљ економско оснаживање жена.

– Тешко је наћи заинтересоване да уче ткање јер је доста мукотрпно, казао је он и додао да су иницијали састанак, у сарадњи с **Етно мрежом**, у Министарству спољних послова како би се један салон у оквиру ове државне институције опремио рукотворинама и да се производи традиционалних техника уврсте у протоколне поклоне.

Пиротско ћилимарство је уписано у Национални регистар нематеријалног културног

Ћилими за Хиландар

Обновљени Бели салон и трпезарија на Хиландару биће улепшани стазама пиротског ћилима. Како је рекао Владан Васић, градоначелник Пирота, са Свете горе је стигла молба и овом задатку се приступило озбиљно.

– Већ водимо разговоре с Музејом, окупљамо жене и надамо се да ћемо у наредне две године успети да испунимо њихову молбу и наши ћилими с два лица, густом шаром украсити манастир – истакао је Васић.

наслеђа Србије, на основу тога што га локална заједница препознаје као део свог идентитета. Пре неколико година покренута је иницијатива да се сва три ћилима из Србије упишу на Унеско листу (пиротски, стапарски и сјеничко-пештерски), а пиротски је због специфичности први кандидат који се припрема за номинацију.

Да би се нашло у групи светског нематеријалног културног наслеђа мора да се превали још добар део пута који подразумева живо присуство у крају у коме је настало.

Активним деловањем локалне заједнице, попут едукативних програма и ткачких радионица, баш као што је ова Колонија, доприноси се очувању заната, што отвара могућност кандидовања на Унеско листу – појаснила је Данијела Филиповић из Центра за нематеријално културно наслеђе Србије.

Током трајања колоније у Дојкинцима и у средњој Техничкој школи у Пироту одржана је радионица ткања. Према речима Милице Голубовић, помоћнице градоначелника, овде се надају да ће као што су до пре неколико деценија постојали смерови за образовање ткаља, истине ради иако је све мање ђака, појавити интересовање код младих за овај посао.

Анријана Цветићанин